Bilag F

EM2026/7
J.nr. 01.31.11-00026
J.nr. 01.25.01/26EM-LABU-00007

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq
Naalakkersuisoq for Finanser

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Finans- og Skatteudvalget
-/ HER

Svar på udvalgets spørgsmål til 2. bhl. af FFL2027

Brevdato: 26-10-2026
Sagsnr. 2026 - 17473
Akt id. 26983382

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Finans- og Skatteudvalget har ved brev af 24. oktober 2026 stillet spørgsmål til Naalakkersuisuts ændringsforslag til 2. behandlingen af FFL2027. Der er til besvarelsen indhentet bidrag fra de ressortansvarlige departementer. Spørgsmålene besvares nedenfor.

1 Budgetstillingen og overskud i de første år

DA- og DAU-resultatet

Spørgsmål: *Kan Naalakkersuisut allerede nu meddele sin forventning til efterfølgelse af Økonomisk Råds rådgivning herom?*

Svar: Naalakkersuisut lægger fortsat vægt på at styrke Landskassens økonomi og tilstræbe overskud i de førstkommende år. Det foreliggende forslag indebærer dog fortsat underskud i 2027 og 2028.

Hvis de fremsatte ændringsforslag vedtages, bliver DA-underskuddet 115,6 mio. kr. i 2027 og 38,1 mio. kr. i 2028. For perioden 2027-2030 bliver det samlede DA-resultat et underskud på 29,6 mio. kr. DAU-resultatet bliver samlet et overskud på 10,4 mio. kr.

Den endelige budgetstilling afhænger blandt andet af de opdaterede indtægtsskøn, aftalen om kommunernes bloktilskud og ikke mindst finanslovsforhandlingerne frem mod 3. behandlingen. Der kan derfor endnu ikke gives tilsagn om overskud i de førstkommende år.

2 Sundhedsvæsenet langs kysten

ÆF nr. 13, hovedkonto 34.11.13

Spørgsmål: *Kan Naalakkersuisut på den baggrund oplyse, hvordan de frigivne midler konkret vil tilgå og forbedre sundhedsvæsnet langs kysten?*

Svar: De frigivne midler indgår allerede i finansieringen af et udvidet sundhedsforlig og andre tiltag i sundhedsvæsenet. Som oplyst i besvarelsen af 9. oktober 2026 indeholder FFL2027 blandt andet 50 mio. kr. til et udvidet sundhedsforlig. Disse midler henstår aktuelt på hovedkonto 20.11.70 Reserve til nye initiativer. Der er desuden afsat midler, som kan understøtte bedre bemanding, behandlingskapacitet fysiske rammer samt indkvartering.

Ændringsforslag nr. 13 er en teknisk omlægning som følge af, at der ikke skal betales for specialiseret behandling af grønlandske patienter i Danmark. Både den budgetterede indtægt og udgift på 235 mio. kr. årligt i 2027-2030 bortfalder.

Naalakkersuisut håber snarest at kunne præsentere et politisk sundhedsforlig.

3 Erhvervsskolen i Ilulissat

ÆF nr. 19, hovedkonto 40.91.33

Spørgsmål: *Kan Naalakkersuisut uddybe, hvordan erhvervsskolen i Ilulissat vil adskille sig fra KTI i Sisimiut?*

Svar: Erhvervsskolen i Ilulissat skal have et regionalt sigte. Uddannelsesudbuddet skal udvikles i samarbejde med erhvervslivet og supplere de eksisterende skoler. Skolen skal blandt andet samarbejde med de øvrige brancheskoler om decentrale uddannelsesforløb i Ilulissat.

Som oplyst i besvarelsen af 9. oktober 2026 skal eventuelle gymnasiale fag tilrettelægges i samarbejde med GUX og gennemføres på GUX. Der lægges dermed ikke op til en selvstændig gymnasial organisation i Ilulissat.

Den væsentligste forskel i målgrupperne

Den nye skole skal ikke konkurrere med KTI om de samme elever til de samme tekniske uddannelser. Den skal i stedet skabe en tydelig uddannelsesvej for unge og voksne, som vil arbejde inden for det kystnære fiskeri, fiskeriproduktion og turisme, og give erhvervslivet i Ilulissat og resten af Nordgrønland bedre adgang til arbejdskraft med de af erhvervet efterspurgte relevante kompetencer.

Samtidig vil skolen have en bred adgang for både unge, der skal vælge deres første erhvervsuddannelse, og voksne, der ønsker at opkvalificere sig eller skifte branche.

Den nye erhvervsskole i Ilulissat skal supplere KTI's brede tekniske uddannelsesprofil med en specialiseret, erhvervsrettet profil inden for fiskeri og turisme. Med en Arktisk Adventure Guide Maritim og udvikling af en grønlandsk hoteluddannelse som centrale tilbud under turismeområdet skal skolen uddanne faglært arbejdskraft til regionens vigtigste erhverv og skabe bedre muligheder for både unge og voksne.

Skolen skal ikke udbyde gymnasiale fag, men have fokus på praksisnære uddannelser, erhvervskompetencer og efteruddannelse.

Den kan i stedet defineres som en specialiseret erhvervsskole med udgangspunkt i Grønlands eksportøkonomiske erhverv, fiskeri og service- og oplevelsesøkonomi

Samarbejde og arbejdsdeling mellem KTI og den nye erhvervsskole i Ilulissat

Der lægges dermed op til en klar arbejdsdeling mellem KTI og den nye erhvervsskole, hvor institutionerne supplerer hinanden frem for at konkurrere om de samme uddannelser og målgrupper. Den nye skoles faglige profil vil således adskille sig helt fra KTI's eksisterende, brede tekniske uddannelsesudbud.

Samtidig er der gode muligheder for et tæt samarbejde mellem institutionerne. Dette gælder blandt andet inden for transportuddannelserne, hvor KTI kan udbyde relevante kurser på den nye erhvervsskole i Ilulissat. Dermed kan KTI's eksisterende faglige kompetencer og uddannelsestilbud bringes tættere på virksomheder og kursister i Nordgrønland, uden at der etableres parallelle uddannelsestilbud.

Samarbejdet vil kunne bidrage til en mere sammenhængende erhvervsuddannelsesindsats i Grønland, hvor institutionerne udnytter hinandens kompetencer og faciliteter. Den nye erhvervsskole får dermed mulighed for at koncentrere sine egne uddannelsesaktiviteter om fiskeri og turisme, samtidig med at den fungerer som lokal ramme for relevante kurser fra KTI.

Formålet er således at undgå at skabe overlap mellem institutionerne, og at etablere en tydelig arbejdsdeling kombineret med et praktisk samarbejde, der styrker uddannelsesmulighederne og erhvervslivets adgang til kvalificeret arbejdskraft i hele regionen, hvilket fremgår af nedenstående sammenligning.

Område	**KTI**	**Ny erhvervsskole i Ilulissat**
Overordnet profil	Bred teknisk erhvervsuddannelsesinstitution med flere fagområder.	Specialiseret erhvervsskole med fokus på fiskeri og turisme.
Primær målgruppe	Unge og voksne, der søger tekniske erhvervsuddannelser, samt lærlinge og ansatte med behov for opkvalificering.	Unge og voksne, der ønsker uddannelse og beskæftigelse inden for fiskeri, hotel, turisme og tilknyttede serviceerhverv.
Fiskeri	Tekniske kompetencer kan være relevante for fiskerierhvervet, men fiskeri er ikke nødvendigvis den samlende profil.	Et bærende uddannelsesområde med fokus på fiskeriets praktiske, erhvervsmæssige og værdiskabende aktiviteter.
Turisme og hotel	Ikke den overordnede hovedprofil.	Et bærende område med en grønlandsk hoteluddannelse og kompetencer inden for gæsteservice, hotel- og restaurationsdrift samt turisme.
Innovation	Kan indgå i relevante tekniske og erhvervsrettede forløb.	En kort, praksisorienteret erhvervsuddannelse, der giver unge og voksne kompetencer til at udvikle forretningsidéer og starte egen virksomhed med særligt fokus på muligheder inden for fiskeri og turisme.
Gymnasiale fag	Indgår i KTI's samlede uddannelsesudbud.	Ingen gymnasiale fag. Fokus på erhvervsrettede og praksisnære uddannelser.

Budgetskøn:

Budgetskønnet vurderes at være realistisk, da skolen udbygges faseopdelt og driften derfor indledes med ansættelse af personale til opstart af et begrænset antal uddannelser, samt etablering indkøb af undervisningsmaterialer. Kapacitet, faciliteter og uddannelsesudbud udvides derefter gradvist i takt med oprettelsen af de nye uddannelser, behovet og elevgrundlaget

Spørgsmål: Kan Naalakkersuisut derudover nærmere belyse baggrunden for at etablere en uddannelsesinstitution med et erhvervsrettet fokus?

Svar: Formålet er at give flere unge og voksne adgang til uddannelse og opkvalificering tæt på deres hjemsted. Udbuddet skal understøtte behovet for kvalificeret arbejdskraft inden for blandt andet transport, turisme, fiskeri og

service. Skolen skal også tilbyde efteruddannelse og opkvalificering af ufaglærte.

Der er i FFL2027 afsat 20,5 mio. kr. årligt til skolen. Ændringsforslag nr. 19 ændrer ikke nettobevillingen. Det fremgår af rettelsesbladet af 23. oktober 2026 og det rettede budgetbidrag.

Avannaata Kommunias egen undersøgelse fra 2022 af arbejdskraftbehovet i kommunen i de kommende år udgør et centralt udgangspunkt for at vurdere behovet for en erhvervsrettet uddannelsesinstitution i Ilulissat. Undersøgelsen blev efterfølgende inddraget i Naalakkersuisuts redegørelse fra november 2023 om behov, muligheder og konsekvenser ved etablering af nye uddannelser i Avannaata Kommunia og Kommune Qeqertalik.

Virksomhederne i Avannaata Kommunia har især behov for faglært arbejdskraft, branchespecifikke kompetencer og efteruddannelse. Undersøgelsen peger på et væsentligt behov for flere uddannede medarbejdere inden for fiskeri og fiskeriindustri, turisme, hotel og service samt identificeret efterspørgsel efter kompetenceudvikling inden for salg, service og sprog samt uddannelse i sikkerhed ved passagersejlads.

Behovet skal ses i sammenhæng med Ilulissats voksende betydning som turistdestination og den forventede udvikling i turismen i forbindelse med den nye internationale lufthavn. Samtidig er det relevant at inddrage fiskeri og fiskeindustri samt transport, logistik og infrastruktur, hvor uddannelsestilbud kan understøtte den lokale erhvervsudvikling.

Naalakkersuisut har afholdt adskillige møder med både Avannaata Kommunia og Erhvervslivet og brancheudvalgene fra kommunen. Med udgangspunkt i deres italesættelse, kan virksomhedernes kompetencebehov i Avannaata Kommunia sammenfattes i fire hovedområder:

1. **Faglært arbejdskraft** til fiskeri, fiskeindustri og bygge- og anlægsbranchen.
2. **Service- og turismekompetencer** inden for hotel, restauration, guidning og gæstebetjening.
3. **Tekniske og digitale kompetencer** inden for produktion, transport, administration og drift.
4. **Efteruddannelse og lokal kompetenceudvikling**, så virksomhederne kan rekruttere og fastholde mange flere lokale medarbejdere fra kommunen.

For at fastslå de præcise behov i 2026 vil disse overordnede tendenser blive suppleret med en ny behovsundersøgelse og/eller interviewrunde blandt virksomhederne i Ilulissat, Uummannaq, Upernavik, Qaanaaq og bygderne – en undersøgelse Avannaata kommunia har forpligtet sig til at lave i vinteren 2026.

Elevgrundlaget:
Der er et betydeligt potentielt elevgrundlag for en ny erhvervsskole i Ilulissat, hvis skolen både retter sig mod unge, der skal have deres første erhvervsuddannelse, og voksne ufaglærte, der har behov for opkvalificering.

Elevgrundlaget kan vurderes ud fra tre grupper:

1. Unge mellem 15 og 29 år i Avannaata Kommunia, som endnu ikke har fået en erhvervskompetencegivende uddannelse.
2. Unge, der har forladt folkeskolen, men endnu ikke er kommet i gang med eller har gennemført en ungdomsuddannelse.
3. Voksne ufaglærte i Ilulissat, Uummannaq, Upernavik, Qaanaaq og bygderne, som har brug for erhvervsuddannelse eller efteruddannelse.

Et konkret kommunalt tal stammer fra en undersøgelse behandlet af Avannaata Kommunias kommunalbestyrelse i 2023. Den viser at 2.168 unge mellem 15 og 29 år blev registreret i Avannaata. Undersøgelsen omfattede unge med forskellige livssituationer, herunder faglærte og ufaglærte i arbejde, fiskere, elever, ledige og unge, hvis situation ikke var kendt. Kommunen beskrev også unge, der arbejdede som besætningsmedlemmer eller agnsfolk i fiskeriet.

Det er vigtigt at skelne mellem den samlede ungdomsårgang og det reelle elevgrundlag. De 2.168 unge er ikke 2.168 potentielle elever. Nogle er allerede i arbejde eller under uddannelse. Tallet viser derimod størrelsen på den befolkningsgruppe, som en samlet uddannelses- og beskæftigelsesindsats kan rette sig mod.

Grønlands Statistik opgør befolkningens højeste fuldførte uddannelse efter kommune og alder. I 2024 havde kun 20 % af befolkningen i Upernavik-distriktet en uddannelse ud over folkeskolen. Det viser, at der er et betydeligt potentielt behov for uddannelse og opkvalificering i dele af regionen.

Som et groft pejlemærke viste kommunens opgørelse fra 2022, at kun 21 % af befolkningen i Avannaata Kommunia havde en uddannelse ud over 10. klasse. De resterende 79 % havde altså ikke en registreret uddannelse ud over dette niveau.

Muligheden for praktik- og lærepladser
Avannaata Kommunia har gode muligheder for at udvikle flere praktik- og lærepladser gennem et tæt samarbejde mellem kommunen, uddannelsesinstitutionerne og det lokale erhvervsliv. Det gælder især i Ilulissat, Uummannaq, Upernavik og Qaanaaq samt i bygderne.

Kommunens erhvervsstruktur giver et godt udgangspunkt. Turisme, Fiskeri og fangst samt offentlig administration og service er blandt de store beskæftigelsesområder. Samtidig har kommunen i sin planstrategi fremhævet behovet for flere jobmuligheder for unge og bedre muligheder for arbejdsprøvning og jobtræning.

Et vigtigt udgangspunkt er, at erhvervslivet allerede nu giver udtryk for, at det mangler elever og gerne vil bakke op. Den opbakning har erhvervslivets repræsentanter efterfølgende givet tilsagn om at ville bruge aktivt til at skabe konkrete praktikforløb, elevpladser og lærepladser – frem for alene at betragte manglen på arbejdskraft som en udfordring.

Der vil i foråret i samarbejde med kommunen blive arbejdet med forslag til en plan for at etablere en samlet praktikindsats i Avannaata Kommunia, hvor virksomhederne skal konkretisere deres tilsagn, så kommunen kan dokumentere, hvor mange pladser der kan oprettes, hvilke fagområder der efterspørges, og hvordan de unge bedst matches med virksomhederne.

4 Uddannelseshuset i Tasiilaq

ÆF nr. 43, hovedkonto 40.90.16

Spørgsmål: *Kan Naalakkersuisut allerede nu oplyse udvalget om behovet for uddannelsestilbud, og hvad en styrkelse af adgangen til kompetencegivende uddannelser nærmere vil gå ud på?*

Svar: Formålet er at give unge og voksne i Østgrønland bedre mulighed for at deltage i uddannelse og opkvalificering tættere på deres bopæl. De konkrete uddannelsestilbud skal fastlægges på grundlag af en behovsanalyse.

I 2027 foreslås afsat 1,8 mio. kr. til projektledelse, analyse og en rapport. Rapporten skal også belyse brugen af eksisterende bygninger, behovet for elevboliger og indkvartering af undervisere samt finansieringen af den fremtidige drift. Den skal fremlægges under EM2027 som grundlag for den videre politiske behandling.

Tasiilaq har et dokumenteret behov for bedre adgang til uddannelse lokalt, da unge, der ønsker at videreuddanne sig, ofte må rejse til Vestgrønland eller Danmark med problemer til følge, idet afstanden til uddannelsesinstitutionerne kan medføre personlige og praktiske udfordringer og vanskeliggøre gennemførelsen af en uddannelse.

Samtidig er der interesse for at skabe flere uddannelsesmuligheder i lokalområdet, så borgere i højere grad kan uddanne og opkvalificere sig uden at forlade deres hjemby.

Etableringen af et uddannelseshus skal derfor ses i sammenhæng med ønsket om at styrke de lokale uddannelsesmuligheder, mens behovsanalysen skal bidrage til at konkretisere, hvilke uddannelsestilbud og rammer der bedst imødekommer lokalbefolkningens behov

Mulige kurser, uddannelser og samarbejdspartnere
Følgende forslag kan indgå i planlægningen af uddannelseshuset i Tasiilaq. Det endelige udbud tænkes fastlagt på baggrund af resultaterne fra behovsanalysen.

- Fiskeri og fangst: Fiskerikurser, søsikkerhed, førstehjælp, motorvedligeholdelse og håndtering af fangst.
- Turisme: Guidning, gæsteservice, sprog, sikkerhed og iværksætteri.
- Social- og pædagogområdet: Rådgivningsassistent, socialhjælper, dagtilbudsmedarbejder og efteruddannelse.
- Sundhed: Sundhedshjælper og sundhedsassistent, sundhedsmedarbejder
- Skole og ungdom: GUX-forberedelse, studiekompetencer og muligheder for decentral læreruddannelse.
- Håndværk og teknik: Grundlæggende håndværkskurser, vedligeholdelse, arbejdsmiljø og teknisk oplæring.
- Administration og IT: Digitale færdigheder, kontorarbejde, regnskab og kundeservice.

Mulige samarbejdspartnere

Alle brancheskoler i Grønland vil kunne byde ind med relevante uddannelser og kursusmuligheder. Herunder oplistes blot nogle af de, der allerede arbejder sammen med borgerne i Tasiilaq om uddannelse og kurser:

- Kommuneqarfik Sermersooq og Majoriaq: Uddannelsesvejledning, opkvalificering og kontakt til unge, ledige og øvrige borgere.
- Socialpædagogisk Seminarium (SPS): Social- og pædagoguddannelser samt decentrale uddannelsesforløb. SPS har allerede udbudt et rådgivningsassistentforløb i Tasiilaq.
- KTI – Tech College Greenland: Erhvervsuddannelser, tekniske kurser og muligheder for fjernundervisning.
- Grønlands Handelsskole/NI: Mulige forløb inden for handel, administration og virksomhedsdrift.
- Royal Greenland og lokale fiskeri- og turismevirksomheder: Praktikpladser, arbejdspladsbaseret oplæring og kurser målrettet konkrete jobfunktioner.
- Destination East Greenland og Campus Kujalleq: Muligt samarbejde om turisme, lokal formidling og kompetenceudvikling.

Muligheder for lokale og digitale uddannelsesforløb

Uddannelseshuset i Tasiilaq kan tilbyde en fleksibel kombination af lokal undervisning, digital læring og hybridforløb. Undervisningen kan foregå i uddannelseshusets lokaler med lokale undervisere og praktiske øvelser, mens eksterne uddannelsesinstitutioner bidrager med onlineundervisning, digitale læringsmaterialer og vejledning. Hybridforløb kan kombinere fjernundervisning med fremmødedage, praktik og besøg af eksterne undervisere. Modellen skal understøttes af stabil internetadgang, computere, teknisk hjælp og studievejledning.

Naalakkersuisut har tidligere peget på disse undervisningsformer samt betydningen af lokale undervisere og bevarelse af den østgrønlandske kultur og identitet. Den konkrete tilrettelæggelse afhænger af behovsanalysen og aftaler med uddannelsesinstitutionerne.

Det aktuelle vidensgrundlag peger på et behov for flere tilgængelige uddannelses- og opkvalificeringsmuligheder i Tasiilaq. Borgernes ønsker om lokale uddannelser, herunder læreruddannelse og eGUX, er tidligere dokumenteret, og der er med stor succes gennemført konkrete decentrale uddannelsesinitiativer inden for det socialfaglige område. Naalakkersuisut har desuden fremhævet turisme og jollefiskeri som relevante erhvervsområder.

Det præcise omfang af behovet, målgruppernes størrelse og prioriteringen mellem uddannelserne er imidlertid ikke fastlagt i et offentligt tilgængeligt, samlet analysegrundlag. Behovsanalysen skal derfor omsætte de kendte ønsker og erfaringer til konkrete beslutninger om uddannelsestilbud, samarbejdspartnere, kapacitet og finansiering.

Hvilke aktiviteter i etableringen af et uddannelseshus i Tasiilaq er afhængige af behovsanalysen?

Behovsanalysen udgør et centralt grundlag for den videre planlægning og etablering af et uddannelseshus i Tasiilaq. Følgende aktiviteter vurderes at være afhængige af analysens resultater:

- Endelig fastlæggelse af uddannelsestilbud og målgrupper.
- Dimensionering af huset, herunder kapacitet og faciliteter
- Valg af bygningsløsning, herunder nybyggeri eller eksisterende lokaler.
- Udarbejdelse af etablerings- og driftsbudget.
- Fastlæggelse af organisering og bemanding.
- Indgåelse af konkrete samarbejdsaftaler med uddannelsesinstitutioner.
- Fastlæggelse af finansieringsmodel og tidsplan for etableringen.

Samlet set skal behovsanalysen danne grundlag for de væsentligste beslutninger om uddannelseshusets indhold, fysiske rammer, organisering og finansiering, inden den konkrete etablering kan igangsættes.

5 Kommunikationsafdelingen i Formandens Departement

ÆF nr. 51, hovedkonto 10.01.01

Spørgsmål: *Kan Naalakkersuisut uddybe baggrunden for merudgiften til kommunikationsafdelingen?*

Svar: Merbevillingen skal finansiere genetableringen af en kommunikationsafdeling i Formandens Departement. Afdelingen skal styrke pressehåndteringen og formidlingen af Naalakkersuisuts beslutninger og prioriteringer. Formålet er at understøtte åbenhed om Naalakkersuisuts arbejde.

Naalakkersuisut foreslår afsættelse af 2,15 mio. kr. årligt til tre årsværk og den tilknyttede drift. Heraf vedrører 1,95 mio. kr. løn og 0,20 mio. kr. øvrige udgifter.

Den nuværende bemanding i departementet tæller i dag to normeringer, hvilket udelukkende tillader en reaktiv og driftsorienteret pressehåndtering. Erfaringer viser, at denne kapacitet er utilstrækkelig ved større, tværgående kriser eller intensive formidlingsopgaver. Under coronapandemien var Selvstyret således nødsaget til at trække på assistance fra Kommuneqarfik Sermersooq, da departementet ikke selv rådede over de fornødne ressourcer.

Med de tre foreslåede ekstra årsværk bringes den samlede afdeling op på i alt fem normeringer. Denne dimensionering er baseret på erfaringer og inspiration fra Kommuneqarfik Sermersooq, som har en tilsvarende robust struktur.

En samlet normering på fem personer vil sikre den nødvendige kapacitet til, at kommunikationsindsatsen fremover kan være proaktiv, strategisk funderet og langsigtede. Afdelingen vil konkret skulle løfte opgaver som proaktiv pressekontakt, koordinering af tværgående informationskampagner, digital formidling på tværs af platforme samt sikring af en hurtig, gennemsigtig og tilgængelig borgeroplysning på både grønlandsk og dansk. Disse specialiserede

og ressourcekrævende opgaver kan ikke løftes inden for den nuværende ramme.

6 Tilsyn med kommunerne

ÆF nr. 52, hovedkonto 20.11.70

Spørgsmål: *Hvilke planer har Naalakkersuisut for at gøre tilsynet med kommunerne mere fleksibelt og effektivt? Udvalget ønsker herunder Naalakkersuisuts overvejelser om muligheden for online tilsynsmøder samt at koordinere og samle tilsyn på forskellige områder med henblik på færre tilsynsrejser.*

Svar: Ændringsforslaget viderefører en reserve på 1 mio. kr. årligt til at styrke det kommunale tilsyn med særligt fokus på borgmesterens embedsvaretagelse. Den konkrete udmøntning afventer politisk stillingtagen i forbindelse med eventuelle ændringer af den kommunale struktur.

Naalakkersuisut ønsker at gøre tilsynet med kommunerne mere fleksibelt og effektivt. I den videre tilrettelæggelse af tilsynene vil der derfor være fokus på øget anvendelse af digitale møder og dokumentgennemgang samt bedre koordinering af tilsynsrejser mellem de relevante myndigheder. Mulighederne for at effektivisere tilsynet kan endvidere indgå i overvejelserne om den fremtidige kommunale struktur.

I hvilket omfang tilsyn kan gennemføres digitalt, afhænger af de enkelte tilsynsmyndigheders lovbestemte opgaver. Det generelle kommunale lovlighedstilsyn kan i vidt omfang gennemføres digitalt, mens tilsyn på socialområdet i visse tilfælde kræver fysiske besøg af lovgivningsmæssige og faglige hensyn. Digitale løsninger kan dog også her anvendes til forberedelse og opfølgning med henblik på at begrænse rejseaktiviteten uden at svække tilsynets kvalitet.

7 Neqis økonomi og vedligeholdelse

ÆF nr. 53, hovedkonto 20.12.12

Spørgsmål: *Udvalget ønsker at få oplyst, hvordan Neqi A/S' økonomiske situation ser ud aktuelt, samt hvilke udsigter Naalakkersuisut ser i forhold til en forretningsmæssig drift af Neqi A/S i fremtiden efter en markant merbevilling til selskabet?*

Svar: Ændringsforslaget forhøjer tilskuddet til servicekontrakten med Neqi A/S med 8 mio. kr. årligt. Kontrakten skal sikre fåreholdernes indhandling af får, lam og kvæg. Hertil kommer et engangstilskud på 12 mio. kr. i 2027 til renovering af køle- og fryseanlæg. Renoveringen skal understøtte stabil drift og fødevaresikker opbevaring.

Jf. seneste årsrapport fra Neqi A/S (1. april 2025 – 31. marts 2026), er selskabets i resultat et underskud på 0,9 mio.kr., egenkapitalen på 3,5 mio.kr. og selskabets gæld til KNI steget til 27,7 mio.kr.

Neqi forventer i budgettet for 2026-2027 et positivt resultat på 1,2 mio.kr., hvori der er indregnet en servicekontraktbetaling på 13 mio.kr. Budgetresultatet må anses som usikkert.

Neqi har igennem mange år haft underskud, og årsrapporterne fra Neqi A/S viser, at selskabet i de seneste fem år har haft et samlet underskud på 37,7 mio. kr., samtidig med at der er bevilget 51 mio. kr. i tilskud via servicekontrakter. I 2022 genetablerede KNI A/S egenkapitalen ved en gældseftergivelse på 142,5 mio. kr. Efterfølgende er egenkapitalen faldet, mens gælden til KNI A/S er vokset.

Naalakkersuisut har på den baggrund iværksat et genopretningsarbejde, som er nærmere beskrevet i *Oplæg til Naalakkersuisut om fremtidig ejerstruktur, genopretning og produktionsmodel for Neqi A/S* med tilhørende udkast til forretningsplan for selskabet. Den forhøjede bevilling skal ses som et led i at skabe et mere stabilt grundlag for dette arbejde. Oplægget og forretningsplanen danner grundlag for det videre arbejde, som forventes at kunne bidrage til en professionalisering af driften og en øget afsætning. Målsætningen er, at selskabet på sigt kan blive i stand til selv at finansiere løbende vedligeholdelse og nye investeringer, og at tilskuddet fra Landskassen dermed gradvist kan nedbringes. Naalakkersuisut vil følge udviklingen i selskabet tæt.

Spørgsmål: Udvalget ønsker derudover at få oplyst, om der med servicekontrakten er søgt sikret et bidrag til nødvendig vedligeholdelse af selskabets bygninger og andre aktiver ud over det særlige investeringstilskud jf. ændringsforslaget?

Svar: Det særlige investeringstilskud på 12 mio. kr. er målrettet renoveringen af køle- og fryseanlæggene.

Neqi's negative resultater gennem mange år, har, på trods af det bevilligede beløb i servicekontrakterne, kun muliggjort en tilfredsstillende løbende vedligeholdelse og reinvestering af selskabets bygninger og aktiver i begrænset omfang. Der er aktuelt et akut behov for et nyt køleanlæg samt et automatisk brandmelderanlæg (ABA-anlæg) til virksomheden. ABA-anlægget er aftalt finansieret af KNI A/S.

Muligheden for løbende egenfinansiering af vedligeholdelse og nye investeringer indgår som en del af Naalakkersuisuts genopretningsarbejde og er afgørende for den fremtidige drift af virksomheden.

8 Internetforbindelser i satellitområderne

Partnerskabet mellem Grønland, EU og Danmark

Spørgsmål: *Hvornår vil den løbende opjustering af internetforbindelsen gennemføres, og hvornår kan satellitområderne forvente at have en forbedret forbindelse?*

Svar: Partnerskabet mellem Grønland, EU og Danmark skal styrke den digitale infrastruktur gennem investeringer og adgang til anden teknologi. Indsatsen skal særligt forbedre internetforbindelserne i satellitområderne.

Departementet for Boliger, Infrastruktur, Yderdistrikter og Beredskab har indhentet svar til besvaret fra Tusass A/S, som oplyser følgende:

”Ifm. udfordringer med internet- og mobilforbindelser i satellitområderne har Tusass etableret en taskforce der har fået til opgave at identificere fejl og foretage udbedringer. Forbindelserne til satellitområderne indeholder mange led og overordnet to forskellige typer af satellitforbindelser. Der er geostationære satellitter (GEO satellitter), der giver en stabil, men langsommere forbindelse samt satellitter i lavt jordomløb (LEO satellitter), der giver mulighed for hurtigere forbindelser, men stiller store krav til stabilitet af forbindelsen. Fælles for forbindelserne er at trafikken skal igennem mange led; lokalt i satellitbyen, til andre lokationer i Grønland samt globalt. Fejlsøgningen er derfor nødt til at gå de individuelle led i forsyningskæden igennem enkeltvis og foretage rettelser enkeltvis for at sikre kontrol over effekterne af ændringer. Vi sender løbende personale til flere af de omfattede byer som en del i taskforce arbejdet.

Fejlsøgning- og -retning og optimering af fysisk hardware samt styringen af trafikken, sker i tæt samspil med leverandørerne for disse. På nuværende tidspunkt er det sikret at en del typer af trafik, der kræver gensidig kontakt er muliggjort, herunder MitID. Denne trafik vil blive moniteret specifikt for at sikre at forbindelsen fungerer som ønsket.

I de kommende uger vil følgende aktiviteter blive iværksat og gennemført:

- Fejlsøgning vedr. stabilitet af LEO satellitforbindelser
- Tekniker ankommer til Tasiilaq ultimo oktober for at kontrollere hardware og fysiske forbindelser
- I indeværende uge igangsættes tre ændringer mhp. at øge stabiliteten af forbindelserne

Der vil samtidig blive installeret udstyr lokalt til fremtidig monitering af kundeoplevelser, således at kvaliteten af, samt fejl eller ustabilitet i internetforbindelsen kan identificeres og udbedres så tidligt som muligt.”

Tusass A/S oplyser i øvrigt, at det ikke er muligt at levere en mere dækkende besvarelse inden for tidsfristen.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Aqqaluaq B. Egede